

Marjo Matikainen-Kallström
kansanedustaja

Ei se määrä vaan se laatu

■ Koulutuksen sekä teknologia- ja innovaatiopolitiikan rahoituksen korotukset valtion ensi vuoden tulo- ja menoarviossa ovat täysin riittämättömät. Esimerkiksi keskeisten tutkimus- ja kehittämismäärärahojen lisäys on vain 1,6 %, jonka senkin syö inflaatio. Tällä hetkellä tulostavoitteet ja resurssit kulkevat päinvastaisiin suuntiin. Lisäksi yliopistojen rahoituksesta suuri osa menee vuokranmaksuun Senaatti-kiinteistöille, eikä suinkaan opetuksen ja sitä tukevan tieteellisen tutkimuksen järjestämiseen niin kuin pitäisi.

Suomen menestyminen kovenevassa kansainvälisessä kilpailussa vaatii lisää investointeja osaamiseen. Olemassa olevien oppilaitosten talous on turvattava ja niissä annettavan opetuksen laatuun kiinnitettävä erityistä huomiota.

Uusien koulutuspaikkojen luominen maakuntiin tai muuallekaan on epäviisasta, kun entisiäkään ei pystytä ylläpitämään kansainvälisellä tasolla. Tässä asiassa ei pidä tehdä järjettömiä päätöksiä aluepolitiikan nimissä.

Eikä tällä työttömyysasteella koulutuspaikkoja pidä missään tapauksessa lisätä. Diplomi-insinöörien työttömyysluvut ovat nyt lamavuosien 1993–1994 tasolla. Lamaa edeltävään aikaan verrattuna DI-työttömyys on vakiintumassa lähes seitsenkertaiseksi. Silti Suomessa koulutetaan väestömäärään suhteutettuna eniten diplomi-insinöörejä maailmassa.

Koulutuspaikkojen vähentäminen parantaisi opintojen laatua. Oppilasmäärät opettajaa kohti ovat lisääntyneet huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kilpailukyyn kannalta välttämätöntä olisi saada opetuksen resurssit lähemmäs kansainvälistä tasoa.

Opintojen nopeuttaminen opintoaikoja rajoittamalla kuulostaa myös aika hölmöltä. Opiskeluja viivyttävät yleensä toimeentulo-ongelmista johtuva opiskeluaikainen työssäkäynti, heikot opetusjärjestelyt, puutteellinen opintojen ohjaus, riittämättömät kurssikirjavalikoimat sekä se, ettei nykyinen korkeakoulujen rahoitusjärjestelmä kannusta lyhentämään tutkintoaikoja. Opintoaikoja voidaan nopeuttaa kiinnittämällä huomiota em. ongelmiin, ei keinotekoisilla rajauksilla.

Täysipäiväisestä opiskelusta on tehtävä aito mahdollisuus. Tämä edellyttää opiskelijoiden toimeentulon parantamista opintotukea korottamalla. Opintotuen (opintoraha, -laina ja asumistuki) kokonaistaso olisi nostettava noin 750 euroon kuukaudessa, mikä mahdollistaisi kohtuullisen toimeentulon ja päätoimisen opiskelun. Tämän lisäksi opintotuen tulo-rajaja pitäisi korottaa kymmenellä prosentilla nykyisestä ja sitoa se indeksiin. Opintojen alussa opintoraha voisi olla korkeampi, loppu päässä opintolaina korostuisi.

Työelämävalmiuksien kannalta opiskelijoiden työnteko ei kuitenkaan ole vain huono asia, eikä siitä pidä opiskelijoita rangaista. Suomalaiset maisterit ja diplomi-insinöörit työllistyvät kansainvälisesti verrattuna hyvin juuri työkokemuksensa ja laadukkaan sekä joustavan koulutusjärjestelmämme vuoksi. □

Kansanedustaja DI Marjo Matikainen-Kallström jatkaa TEK-lehden kolumnistina siirryttyään europarlamentaarikon tehtävistä kansanedustajaksi Eduskuntaan.